

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1-30 P, Fél évre 2-60 P, Egész évre 5-20 P.

Befizetések postacsekkben:

„Hungaria-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Feladó szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjazásai:

Egyhasábos (35 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, újszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

AZ ISKOLAÉV MEGNYITÁSA ELÉ

Vége a nagyvakációnak. Újból megtáruznak az iskolák kapui, megtelnek az ütött-kopott fapadok és abc gondoktól nehezülnek el az aprógyermek koponyák. Ez a dolgok rendje, amelyen évtizedek óta nem változtattott semmi, csak épen a nebulók lettek sápadtabbak és — enyhén szólva — igen kopottak. Ma már ők is legalább annyira érzik, hogy nincsen kenyér, nincsen ruha, nincsen csizma, mint a szülők, mert a nincsen hovatovább már nem örök panaszkodást jelent, nem a meglévő fekete kenyér, kopott ruha és foltos csizma semmibevevését jelenti, hanem az abszolút hiányt. Ez a szülőknek határtalan lelki fájdalmat okoz, de fizikailag nem szenvednek miatta annyira, mint a gyermekeik, akik télviz idején sokszor kilométereket kénytelenek megfenni, hogy eljussanak az iskolába, ahova többször érkeznek meg teljesen elcsigázva, mint frissen és jókedvűen. Ilyen állapotban nem lehet ragaszkodó lélekkel csüngni az abc-én, nem lehet termékeny érdeklődéssel kíséreni a számtant, történelmet, földrajzot és főleg nem lehet belőlük teljes felkészültségű, erős akaratú és ellentálló új generációkat nevelni. Ha azt akarjuk, hogy az iskola a mai elnehezült viszonyok között is maradéktalanul beölt-hesse a hivatását, segíteni kell rajtuk. Többet és jobban, mint eddig, mert a tankönyvsegély, vagy ingyen-tankönyv és karácsonyi megjutalmazás a szegényeb-

beknek már nem elég. Fejlesszük ki gyermekjóléti intézménnyé is az iskolát, mint más városokban és községekben kifejlesztik. A meglévő segélyezések mellé vezessék be nálunk is az iskolai teitizórai és ebédeltetési akciót és a különböző jólékonysági akciók keretében gondoskodjanak az arra rászoruló

gyermek felruházásáról. Maradjon el inkább sok más tennivaló, de ennek meg kell lenni, mert nagy igazság van a népek egyik legnagyobb erkölcsi tanításában, hogy az uralkodó generációk nagy tehetetlenségükben és a világgal való meghasonlásukban önmagukat elrémithetik, de a gyermekeiket soha.

esetleg arra előleget próbálunk szerezni.

Felhívjuk gazdáinkat, hogy a vasárnapi napokat kivéve, jelentsék be adataikat a Wagner fakereskedésben.

Értesítjük a lucernamag-termesztőket, hogy a zöldmezőszövetségtől egy lucernamagtisztító rostát kapunk, mellyel egy százalék használati díjért megrostálhatjuk a lucernánkat. Mihelyt megérkezik a rosta, közhírré tesszük.

A dévaványai polgári iskolai tanulók ügye

Sok szó esett az utóbbi időben arról, hogy Dévaványán gimnázium létesül, vagy pedig egy más községben lévő gimnázium fiókiskolái, illetőleg párhuzamos osztályokai állít fel.

A „Dévaványai Hírlap” hasábos cikkekben számolt be a felállítandó gimnáziumról. Mivel több dévaványai szülő, akiknek gyermekei a gyomai áll. polgári iskolában tanulnak, vagy most akartak beiratkozni, érdeklődtek a dévaványai gimnázium ügyéről, kérdést intéztünk a gyomai áll. polgári iskola igazgatójához, aki néhány napja járt a Minisztériumban a dévaványai tanulók ügyében, s tőle a következő információt nyertük:

Egy új iskola felállítása nem olyan egyszerű, mint ahogy azt egyesek hiszik; ez csak hosszadalmas eljárásnak, a legalaposabb megszervezésnek lehet az eredménye, de mindenképpen a kormányhatóság engedélye szükséges hozzá. Hogy pedig egy más községben lévő iskola fiókiskolát létesíteni, avagy Dévaványa községben párhuzamos osztályokat kívánna felállítani, a Vallás és Közoktatásiügyi minisztériumban szerzett értesülése szerint nem tudnak és a szükséges engedélyt a Vallás és Közoktatásiügyi Miniszter Úrtól eddig nem is kérték. Ha azonban csak gimnáziumi magánvizsgálatra előkészítő tanfolyamról volna szó, úgy a tanfolyamra beiratkozott növendékeknek a tanfolyam díján kívül meg kellene fizetniük annál az iskolánál, amelyben vizsgázni fognak, a beiratási-díjat, tandíjat és a magánvizsgálat díját is.

1925 métermázsa igényléssel szemben csak 320 métermázsa import-tengerit kap Gyoma

A kormány — mint ismeretes — önköltségi áron, métermázsanként 12.50 pengőért 4 ezer vagon import-tengerit bocsátott az ország gazdaközöniségének rendelkezésére, hogy ezzel a nagy takarmányinségen némileg egyhítsen.

Gyomán a hazai árnál olcsóbb import-tengeriből ösz-

szesen 1925 métermázst igényeltek a gazdák. Sajnos, ezt az igényt nem tudják kielégíteni, amennyiben Gyomár a mindössze 320 métermázsa import-tengeri jut. Ezt a mennyiséget az igénylések szerint arányosan osztják szét a gazdák között. A szétosztásra valószínűleg a hét elején kerül a sor.

Felhívás a gyomai és endrődi gazdákhöz!

A zöldmezőszövetség Gyomán és Endrődön 200 katasztrális hold lucerna telepítéshez — holdanként 15 kilogramot számítva — magot ad kisgazdáinknak. Egy gazda legfeljebb 30 kilogramot kaphat. A telepítést 1936 tavaszán kell végezni. A zöldmezőszövetség a vetőmag visszafizetését a következőképpen kívánja:

1937 év ősszén holdanként hét és fél (7.5) kilogram lucernamag akkori árának megfelelő akkori értékű lucernalisztet kell a szövetségnek beszolgáltatni;

1938 év ősszén holdanként 7.5 kilogram lucernamagot természetben kell visszafizetni.

Vetőmagot csak zöldmezőszövetségi tag kaphat. A beiratkozásra Nagy Károly ad felvilágosítást.

Akik részt akarnak venni

ebben az előnyös akcióban, szeptember 15-ig jelentsék be a Wagner fakereskedésben.

A gyomai—endrődi talajunk és éghajlatunk adottságából a világ legedzettebb, legkiválóbb és leghosszabb életű lucernáját tudjuk termesztetni, ha az utóbbi időben behurcolt silány lucernamaggal nem telepítünk új lucernát. Gondoskodni fogunk, hogy szakemberek vizsgálata szerint vetőmagnak ezt a világmárkás magot adhasuk gazdáinknak. Hogy lucernatermesztésünket kifizetőbbé tesszük, felhívjuk termeszítőinket, mondják be nekünk: mennyi magjuk lesz az idén eladásra és hozzanak mintát is, hogy megvizsgálathassuk annak minőségét. Azon igyekszünk, hogy a nagy tételben elérhető legmagasabb árat kapjuk meg, tárolás esetén

Állásban lévő középiskolai tanárok a V. K. M. rendelet szerint nem foglalkozhatnak sem magán, — sem tantervkülönbözeti vizsgálatra való előkészítéssel. A polgári iskolát közelebbről nem érinti a dolog, mert azok a növendékek, akik a gyakorlati életre előkészítő polgári iskolát kívánják elvégezni, ugysem irakoznak gimnáziumba, amely iskola a tudományos pályára készülőknek nyújt előképzettséget. Viszont

azok a kiválóbb tanulók, akik a polgári iskolát elvégezték, beíratkozhatnak tanulóképzőbe, felső-kereskedelmi, felső-mezőgazdasági és felső-ipariskolába is, s így módjukban áll tanulmányukat folytatni, sőt tantervkülönbözeti vizsgálatot a gimnázium ötödik osztályába is állásukra. Azoknak a tanulóknak pedig, akik gyakorlati pályára mennek: művelő gazdák, iparosok, kereskedők akarnak lenni, nem szükséges okvelle-

nül a klasszikus műveltséget adó gimnáziumba járniok.

Igy áll tehát a dèvaványai tanulók ügye s ha a gimnáziumot a Vallás és Közoktatásügyi Miniszter Ur engedélye nélkül meg is nyitották már, ez még nem jelenti azt, hogy az engedély kelleges elnyerése után, bencésülne az iskola úgy, hogy hosszú időre életképes legyen, különösen ha számításba vesszük a polgári iskolából átiratkozandó gyengébb tanulókat.

Egy vasárnap este volt.

— Emlékszik-e főpostamester úr a mozgósításra? — kérdezzük.

— Emlékszem? — mondja és elhomályosulnak a szemei. Egy vasárnap este volt. Azzal este jöttem haza Budapestről és véletlenül én ültem a távirógép mellé. Egyszer csak előttem kigyózik a mozgósítás elrendeléséről szóló morse-tudósítás. Ma is emlékszem rá. Csak három szóból állt a híradás, ebből a három szóból: „E-l-r-e-n-d-e-i-t-é-k-a-z-á-t-a-l-á-n-o-s-m-o-z-g-ó-s-i-t-á-s-t. Mint-ha villám ütött volna belém. Rohantam a Kaszinóba. Én tölem tudta meg Gyoma, hogy kitört a világháború, amely az én szegény fiamat is áldozatul követelte.

Nyugdíjazás után újból kinevezés

— Őt szemeltem ki utódommá. 1916-ban 40 évi szolgálat után nyugdíjaztattam magamat. Gondoliam, vezesse a fiam tovább a postát. Így is történt volna, ha... A kinevezésével egy napon érkezett meg a katonai behívója. A posta vezetésének átvétele helyett bevonult az ezredéhez és valahol az olasz harctéren a legelső ütközetben elesett. Utána megint engem neveztek ki postamesterré.

Egy millió aranykorona hadikölcsönbe...

— Mit meséljek még. Lajos fiam halála után eladtam a Tiszamalmot, a villanytelepet és a gőzfürdőt. Egymillió aranykoronát kaptam érte és az egész összeget a legutolsó fillérig hadikölcsönbe fektettem. Azóta az is elveszett. De nem sajnálom. Kellott a hazámnak, én majd csak megélek valahogy. Ugy-e anyjukom — szói a feleségének, aki az egész beszélgetés alatt hol mosolyogva

Kovács Lajos, az ország legelső főpostamestere beszélt önmagáról és a nevéhez nőtt gyomai postáról

Közel hatvan esztendei szolgálat után augusztus 31-én nyugalmába vonult Kovács Lajos, az ország legelső főpostamestere, aki Gyomáról indult el érdekes karrierjének és Gyomán fejezte be jóval több, mint fél évszázados becsületes munka visszatekintő hivatali működését. Hogy közben mi történt, mondja el ő maga.

Megsárgult írásokat tereget elénk. Kinevezéseket, elismerő okiratokat és egy királyi kitüntetésről szóló kéziratot. Hamar összeállítjuk az életrajzát, amely olyan, mintha örök napsütésben fogant volna. Egyetlen egy törés van rajta, fia hősi halálának napja, amely ma is beárnyékolja Kovács Lajos örökifjú arcát. De talán kezdjük előlről.

Hetvennyolc esztendő munkásélet.

Kovács Lajos 1857 november 16-án született Gyomán, ahol szülei jómódu gazdálkodók voltak. Iskoláit Budapesten a református kollégiumban és a belvárosi reáliskolában végezte el. 1876 augusztus 1-én vették fel a budapesti „Távíróintézetbe“, ahonnan még abban az évben Gyomára került és itt 1887-ig mint a táviró állo-

más vezetője, utána mint postamester, majd 1925 aug. 27-től mint főpostamester teljesített szolgálatot. De ez csak kerete annak a sikereken oly gazdag életnek, amelyet Kovács Lajos vallhat a magáénak. 24 esztendő korában már tagja a gyomai Uri-Kaszinónak, amelynek később választmányi tagja, alelnöke, elnöke és díszelnöke lett. Elnök korában ő építtette fel a Kaszinó mai épületét, jelentős anyagi áldozatot és kockázatot hozva kedvenc eszméjének megvalósításáért. Horváth János mezőberényi postamester halála után a Postamesterok Országos Egyesülete és Nyugdíjintézete minden tiltakozása ellenére is elnökévé választotta, hogy később nagy érdemei elismeréséül a díszelnökséggel is megtisztulje. 1917-ben Ferenc József a III. osztályú polgári hadiérmmel tüntette ki. Közben választás utján tagja lett a gyomai községi képviselőtestületnek, virilis jogon pedig Szolnok és Békésvármegye törvényhatósági bizottságainak. Hosszú ideig viselte a Hármas Körös Halászlai Társulat igazgatói tisztségét és ő volt az, aki a mai Tiszamalmot, villanytelepet és gőzfürdőt felépítette.

„Együtt nőttünk naggyá Kner Izidórral“...

Megkérjük, hogy meséljen valamit a gyomai posta múltjából.

Egy pillanatig maga elé néz, aztán elhárító mozdulatot tesz.

— Nem történt semmi különösebb. Mikor postamesterré kineveztek, mindössze hárman voltunk személyzet. Egy kiadó, egy kézbesítő és én — a főnök. Egyetlen egy szobában szorongtunk és bizony nem mindig akadt dolgunk. Akkoriban nem leveleztek és nem küldözgettek annyit az emberek, mint ma. Azóta nagyot fordult a világ és most, amikor nyugdíjba mentem, 15 főnyi postaszemélyzetet hagytam az utódomra.

— Kedves emlékem, hogy együtt „kezdtem“ szegény Kner Izidórral. Akkoriban alapította a nyomdáját, amikor én visszakerültem Gyomára. Még ma is emlékszem rá, hogy maga hordta a csomagokat a postára és zsebkendőből „guberalta ki“ a postaköltséget. Aztán ő is megnőtt, mint „az én postahivatalom.“ Mondhatnám úgy is, hogy együtt nőttünk naggyá.

OLASZORSZÁG ABESSZINIA ELLEN

Bauer Illés.

(Folytatás)

Ezen konfliktus a politikai konstellációk szempontjából nemcsak Olaszország és Abesszinia ügye. Kihat a gyarmatilag közvetlenül érdekelt hatalmak érdekeire is, valamint mint easusbelli könnyen indító oka lehet egy méreteiben még sohasem látott új világháborúnak. A közvetlen érdekelték közül elsősorban Anglia állásfoglalását próbálom ismertetni. Az angol álláspont a békés megoldás híve. Ezt propagálja Anglia még megszemélt áldozatok árán is, mert a szomszédos gyarmatai érdeke a status quo ante-t kívánják. A brit kézben lévő Szudán és még inkább Egyiptom sorsa gazdasági jóléte tudva levő a Nilus áradásaihoz van kötve. Így volt ez már

az Ókorban is és ez a viszony, dacára a közbeeső fejlődési folyamatoknak, mindmáig nem változott meg. Felső Abessziniában fekszik a Tana-tó, melynek lefolyása a kék Nilus eredete, mely Abessziniát elhagyva Szudánban Khartum-nál egyesül a főággal. Angliára nézve nem lehet közömbös az olasz térfoglalás Abessziniában, mert saját érdekeire nézve sem közömbös, hogy hatalmas gyarmatának Szudánnak és az Angol protektorátus alatt álló Egyiptom legfontosabb víziútját, mezőgazdaságát ellátó csatorna rendszerét tápláló folyóját ugyszólván gyarmati egzisztenciájának üterét, egy angol jóakaratra gyakran rászoruló afrikai állam, vagy pedig egy igen megerősödött és konkurens európai nagyhatalom tartja-e kezében.

Olaszország minden törekvése

csak irány ut, hogy az Abesszin kérdésben a világhözvéleményt aképen hangolja, hogy a konfliktus csak Olaszországra és Abessziniára tartozik és a két állam ügyében a közvetítésen kívül semmi beavatkozást, vagy befolyást nem hajlandó eltűrni, quazi, fajt a complik elé állítja a Népszöveltséget is (noha annak ülésen egyelőre még részt vesz) amennyiben minden reá nézve sérelmes megoldást eleve visszautasít és láthatóan demonstrál szándékait illetőleg.

Mussolini nyílt kártyákkal játszi. Tudatában van annak, hogy az időpont (világpolitikai helyzet) kedvező Olaszország számára. Kétségtelen, hogy az olasz nemzet vezére mellett áll minden kérdésben és olyan többségben, melynek számottevő ellenzéke sincs. A z e l l e n z é k n i á n y á n a k tudható be az a biztonság és tántoríthatatlan kérlehetlenség mely jellemzi vonalvezetését és an-

nak irányát megszabja. Minthogy kormány intézkedéseit a közóhaj és közakarát szankcionalizálja, nem kell tartania belső bonyodalmak keletkezésétől, mert a fassista szellem phallanxán idegen politikai propaganda vagy befolyás nem tud részt szakítani.

Ha megvizsgáljuk a többi európai hatalom momentáni belpolitikai helyzetét, látnunk kell, hogy ilyen osztatlan egység, mint Itáliában, sehol sincs és az elsősorban érdekelt hatalmak belviszonyai ez egység tekintetében sok kívánnivalót hagynak hátra; mert a kormányzó pártok ellenzékei és az idegen (szovjet) propagandára mindig hajlamos rendzavaró elem könnyen okozhat olyan forradalmi jellegű belzavarokat, hogy a kormányzatok nem lesznek abban a helyzetben, hogy meghizható hadseregeiket határaikon kívül küldve nélkülözhetessék. (folyt.)

hol könnyezve bólogatott, mintha erősíteni akarta volna, hogy bizony így volt, de azért szép volt, szebb, mint a mostani élet.

A legelső főpostamaster

Ami ezután történt, arra ti, fiatalok is emlékezhetek. 1925-ben kineveztek főpostamesterré. Én voltam az első, aki megkaptam ezt a címet. Nagyságos úr lettem és öreg ember. Ma már csak az emlékeimnek élek. Néha kijárogatok a tanyámra, örülök a napi időnek, örülök annak, hogy én is voltam fiatal és hogy az emberek mindig szerettek és nagyon, de nagyon megbecsültek. Ennél talán nincs is nagyobb öröm a világon...

Hozzászólás a besenyszegi iskola munkálatainak kiadásához.

Kaptuk és szószerint közöljük az alábbi levelet:

Igen tisztelt főszerkesztő Ur!
Kérem az alábbi levelem szíves közlését.

Az augusztus 26-án megtartott képviselőtestületi közgyűlésen Ugrin István községi mérnök Ur, azt a kijelentést tette, hogy én át sem néztem a besenyszegi iskola munkálataira kiírt pályázatot és a feltételek ismerete nélkül tettem meg az ajánlatomat. Ezért ajánlatom irreálisnak tekinthető.

Kőművesmesterei és építési vállalkozói jóhírnevem megköveteli, hogy Ugrin mérnök Ur kijelentésére reflektáljak.

A műleírás tanúsága szerint 53 tételre kellett ajánlatot tenni. Hogyan képzelem el Ugrin mérnök ur, hogy valaki ajánlatot tudjon tenni ilyen munkára, ha át sem nézi a pályázati hirdetményt. De ettől eltekintve, Ugrin mérnök Ur csak akkor kockáztatta meg a fent ismerttetett kijelentését, amikor mások figyelmeztették, hogy a pályázati hirdetmény kiírásában hiba történt. Egyik tételénél köbméter helyett négyzetméterre kértek ajánlatot és én ezzel a feltétellel is pályáztam, mert nem tudhatom, hogy a hozzám eljuttatott pályázati hirdetmény hibás, illetőleg hogy pont az én hozzám eljutott pályázati hirdetményben történt ilyen fatális elírás. Szóval a hibát nem én követtem el és ezért titakozom az ellen, hogy mérnök Ur a jóhírnevemnek ártó beállításban szerepeltesse Gyoma község közönsége előtt.

Levelem közléséért Szerkesztő urnak köszönetet mondva, vagyok
Gyoma, 1935. szept. 4.

tisztelő híve:

HAIBACH ADÁM
kőművesmester.

Csütörtökre virradó éjjel betörték Schröder János fényképészeti műtermébe

Szerdáról csütörtökre virradó éjjel vakmerő betörés történt Schröder János Horthy Miklós ut 8 szám alatt lévő műtermébe. A tettes, vagy a tettesek alkulccsal nyitották ki a műterem utcára nyíló ajtaját és a legnagyobb szakszerűséggel ki-

választották a négy legértékesebb fényképező gépet, amelyeket magukkal vittek. Távozásuk után újból bezárták maguk után az ajtót.

Schröder János kára 800 pengő. Az ügyben a csendőrség megindította a nyomozást.

Vármegyei tűzoltóverseny Körösladányban

Endrőd a második, Gyoma a negyedik díjat nyerte

Vármegyénk tűzoltói múlt vasárnap Körösladányban mérték össze ügyességüket a gyorszerelésben. A versenyen 11 község tűzoltói vettek részt. A jól megrendezett versenyt Dévényi Lajos vármegyei tűzrendészeti felügyelő vezetésével bonyolították le, amelyen az első díjat a mezőberényi, a másodikat (egy ébresztő órát) az endrődi, a harmadikat a gyu-

lai, a negyediket (egy szakkönyv és oklevél) a gyomai tűzoltó testület csapatai nyerték meg. Az endrődi csapatot Czikkely János alparancsnok, a gyomai csapatot Bíró Béla alparancsnok vezette a versenyen.

Délben a hagyományos körösladányi vendégszeretettel megrendezett ebéd volt.

Tűzoltóink este 8 órakor jöttek haza.

Az Új Idők Negyven éves

Ez a jubileum nemcsak az Új Időknek, hanem a magyar lapkiadásnak és a magyar irodalomnak is kedves ünnepe. A lap, amely negyven éven keresztül legfontosabb feladatának azt tartotta, hogy a magyar olvasóközönséget a legjobb magyar írók válogatott munkáival lássa el és az élet minden vonatkozásában segítségükre legyen, a nevezetes évfordulót meleg családi ünnepség keretében ünnepelte meg. Az ünnepségen felszólalt Herczeg Ferenc, aki az Új Időknek meg alapítása óta szerkesztője.

— Negyven év előtt jelenlek meg az Új Idők első számai — mondja. Negyven esztendő: nagy idő a magyar irodalmi héttalpok életében. Ha egy lap friss egészségben éri meg ezt a kort, akkor fel lehet róla tenni, hogy hivatást lölt be a nemzet szellemi háziariásában.

Az Új Idők úgy igyekezett a magyarság kulturális munkájába belekapcsolódni, hogy a szépirodalom szolgálatába szegődött. Munkatársaitól, tehetségén kívül, mindenkor keltő kívánt meg: hogy érzéseikkel a nemzeti talajban gyökerezzenek és tudatában legyenek annak, hogy művelt családok számára irnak.

Milyen célt tűzött ki maga elé negyven év előtt az Új Idők?

— „Szórakoztatni és gyönyörködtetni akarjuk Önöket, írással és képekkel, amelyek-

hez az anyagot elsősorban abból a világból merítjük, amely Önöket leginkább érdekli: a magyar társasélet világából. — írjuk negyven esztendő előtt a kiadó ugyanakkor ezt ígérte: — A lapnak nem lesz egyetlen közleménye, egyetlen képe sem, amely muló értékű, éppen csak arra a héltre való volna, amelyen közreadódott. Legfőbb célunk jól megválogatott irodalmi munkákkal, tehát regényekkel, elbeszélésekkel bőségesen ellátni a magyar családot. Előkelő helyet kap az Új Időkben a népszerűsített tudomány, mulattalva oktató, könnyű módon értekező cikkekben... amelyek kiváló szakemberek fognak írni. A család nőtagjainak kedvéért figyelünk a divatra is. A magyar nők sajátos divat-szükségleteire is tekintettel leszünk... Az Új Idők szerkesztősége azt óhajlja, hogy az Új Időket olvasói családtagnak tekintsék és bizalommal forduljanak hozzá.”

Nem tudjuk, bevállotta-e az Új Idők, amit negyven esztendő előtt a szerkesztő és a kiadó ígért. De ha bevállotta, ha bevállhatta, akkor ez nemcsak a szerkesztő és a kiadó, valamint kiváló munkatársaik érdeme, hanem elsősorban azoké a lelkes, művelt, érzéseikben és gondolkodásukban színmagyar olvasóké, akik negyven év óta páratlan hűséggel ragaszkodnak lapunkhoz.

Az Új Idők szerkesztősége nemcsak irodalmi lapot akart

adni olvasóközönségének, hanem egyszersmind arra is törekedett, hogy az olvasók a lapot ióbarátnak tekintsék, akihez mindig, minden ügyükben bizalommal fordulhatnak. Arra törekedünk, hogy jótanácsok ezreivel legyünk hasznára olvasóinknak. Az egyre nehezebbé váló életküzdelemben egész sor olyan kiadvánnyal igyekezünk ragaszkodásukat meghálálni, amelyek elsősorban gyakorlati célokat szolgálnak s amelyek a gyakorlatban fényesen be is válnak. Legalább is erre vall az a tény, hogy az Új Idők ugynevezett „ajándékkönyveiből” közel félmillió példány van forgalomban.

A lap fennállásának negyvenedik évfordulóján a szerkesztőség és a kiadó szükségét érzi, hogy a jubiláris évnek az Új Idők jubiláris kiadványában olyan emléket állítson, amely méltó olvasóink ragaszkodásához. Éppen ezért elhatároztuk, hogy ajándék könyveink folytatása és kiegészüléseként előfizetőinket gazdagon illusztrált, korszerű tájékoztató lexikonnal ajándékozunk meg.

Az Új Idők olvasói és szerkesztősége nevében megköszönöm a kiadónak, hogy benne ennek a nagyszabású ajándéknak a terve felmerült és hogy a mai, súlyos gazdasági helyzetben lehetővé tette ennek a merész elgondolásnak a megvalósulását.

Köszönöm, hogy módot adott arra, hogy ez a monumentális mű, a magyar szellem, tudás, könyvművészeti diadala, napvilágot láthasson és miként gyakorlati célokat szolgáló többi könyveink: ajándékként jutthasson el minden magyar családhoz, ahol megbecsülik a magyar irodalmat, a magyar művészetet, a magyar tudományt.

Herczeg Ferenc beszédére Farkas István, az Új Idők kiadója a következőkben válaszolt:

„A lexikon kiadásának gondolata tulajdonképpen csak a szerkesztőség címére érkező, ezer és ezer levélbe rejtett kérdések visszhangja. Aki figyelemmel kíséri az Új Idők postáját, könnyen kiolvashatja belőle, hogy milyen könyvre van szüksége ma a művelt magyar olvasónak. Olyan lexikonra, amely nem német, nem angol, nem francia mintára készült, hanem gyökeréig magyar és amely ezt a világszemléletet, élelfelfogást tükrözi, amelynek évtizedek óta az Új Idők hirdetője. Ha olvasóink olyan szeretettel és örömmel fogadják az Új Idők Lexikonját, mint amilyen örömmel és lelkes-

FREY KÁLMÁN BUDAPEST

terménybevásárló kirendeltsége

GYOMÁN az Iványi vasut melletti telepén megkezdte működését, kéri a termelőket, hogy mielőtt terményeiket eladnák, saját érdekükben kínálják fel azokat megvételre telepünkön.

déssel mi dolgozunk azon, hogy minél szebb, gazdagabb, tartalmasabb legyen — elérjük célunkat.

Értesülésünk szerint a lexikon, melyet az Új Idők negyvenéves születésnapján ajánlékba ad előfizetőinek, nemcsak ajándéknak, hanem lexikonnak is kivételes lesz. A teljesen modern, gazdagon illusztrált huszkötetes mű egyesíti magában a szaklexikonok és a nagyközönség számára készült lexikonok anyagát és minden előnyét. Érdekessége, hogy magyar lexikon lesz. Nemcsak a nyelve lesz magyar, hanem a szelme is. Mindennel foglalkozik, de bővebben és lényesebben avval, ami a magyar olvasót különösen érdekelheti. Az adatokhoz, eseményekhez és fogalmakhoz fűződő magyar vonatkozásokat különösképpen ki fogja domborítani. Nemcsak felvilágosítani akar, hanem szórakoztatni is s ezért a szerkesztők arra törekednek, hogy a lexikon minden cikke lebilincselő olvasmány legyen.

Az Új Idők minden évben ajándékkönyvvel lepi meg előfizetőit, ez a monumentális ajándék azonban már nemcsak az Új Idők hatalmas taborát lepi meg. Ez már „irodalmi meglepetés” s ezért szükségét éreztük, hogy megemlékezzünk róla. Méltóbban magyar folyóirat nem is ünnepelhetne.

A MANSZ vasárnapi népnepélye

minden várakozást felülmulóan sikerült. Községünk minden rétege megtalálta a neki való szórakozást és igénybe is vette, reggeltől estig. Ilyen sok embert még nem láttak a liget öreg fái a széles, hús utakon sétálni. Vidám zaj hallott egész nap s a tarkán nyüzsgő sokaságot nem zavarta semmi időjárás szeszély. A ligetben felállított sátrakban ki nem fogyott a vásárló közönség, míg a sátor ki nem ürült. A délutáni előadásokat a helyszüke miatt nem láthatta mindenki. De aki odajutott, élvezhette a helybeli 2 sz. ovoda aranyos magyar, apróságait

aztán a turkevei kis juhászokat, kis csikósokat és a mézeskalács eredeti, népies játékát. Az esti táncmulatság a hajnali órákig tartott.

Ít köszönjük meg a gyomai közönségnek a meleg érdeklődést, amivel a Mansz fáradságos munkáját viszo-

nozták. Így teszik lehetővé, hogy egyéb kulturális munkához, magyar festvéreink előbbreviteléhez anyagi eszközökhöz jussunk.

Részletes beszámolót a lap következő számában adunk.

a MANSZ vezetősége.

Takarmánytermesztés őszi vetéssel

Állattenyésztésünk azon fordult meg, hogy az állatállományunk fenntartásához szükséges szilaktakarmányt minél olcsóbban és minél biztonságosabban tudjuk megtermelni. Ebből a szempontból előtérbe kell helyezni az őszi takarmányokat, melyek főleg azért érdemelnek figyelmet, mert fejlődésünk fő időszaka a kora tavasz, március-április, amikor a téli csapadékból még a száraz természetű talajok is elegendő nedvességet tartalmaznak és ezzel fejlődésük biztosítva van. E mellett az őszi vetésű takarmányok lehetőséget nyújtanak a kettős termesztésre is, melyre főleg olyan gazdaságokban gondolhatunk, ahol van elegendő istállótrágya, a mellett használnak műtrágyát is, úgy hogy a földek jó erőben vannak, mert e nélkül a kettős termesztést haszonnal nem üzhetjük.

Az ősszel vethető takarmányok főleg pillangósak. Vannak nem pillangós őszi takarmányok is, az őszi rozs, őszi árpa, repce és ezek keverékei (rozsos repce), de általában a pillangósokat részesítjük előnyben, illetve ezek keverékeit nem pillangósokkal. Legáltalánosabban ismeri őszi vetésű takarmánykeverékek: a szöszös bükköny rozssal, vagy búzával vagy őszi árpával, a pannonbüköny búzával, őszi árpával, a biborhere tisztán, vagy rozssal keverve. Ezek az ősszel történő vetés után kora tavasszal adnak egy jó kaszálást és utána a tarlót rendszerint felszánítják s ha a föld jó erőben van, akkor újból bevetik rövidebb tenyészidejű kapással, vagy más takarmánnyal (tengeri, burgonya, bab és csalamádé, szudánifü, köles, a gyengébb földet pedig ugarinódjára előkészítik őszi kalászos alá. A szöszösbükkönt hagyják jobb talajon az első kaszálás után kisarjadzani, főleg magtermesz-

tés céljából. Ugyancsak őszi vetési takarmányként termeszteljük egyik-másik kényári és évelő takarmányt is, mint pl. a kényári somkórót és baltacimet, lucernát, amelyeket vethetjük ugyan tavasszal is, de ősszel is és ha eléggé megerősödve mennek a télbe, a következő évben már rendes termést adnak.

Különösen érdemes az őszi vetésű takarmánytermesztést felkarolni szárazabb talajviszonyok között, kavicsos gyenge homoktalajokon, melyeknek az ősszel vethető kisigényű pillangósok a lebiztosabb takarmánynövényei, ugyanarra, hogy csakis ezek révén válik lehetővé az intenzívebb állattartás még mostohább viszonyok között is.

Az őszi vetésű takarmányok termesztésénél fontos kívánalom a természetű fajlák megválasztása, mert az egyes fajták különböző igényűek s erre különös figyelemmel kell lennünk. Legigénytelenebb őszi pillangós a szöszösbükköny, mely a leggyengébb homokon is megéli és jó termést ad. Zöldtrágyának is érdemes termesztetni, mert nagy tömeget ad. Augusztus végén szeptemberben rozssal, búzával, vagy őszi árpával, még pedig takarmánytermesztésre kat. holdankint szöszösbükkönt 40—50 kg.-ot, rozsból vagy búzából 30—40 kg. vetőmagot számolunk. Ezeket összekeverjük és gabona-sortávolra rendszeren elvetjük úgy, mint ahogyan a liszta rozsol, vagy búzát vetjük. A pannonbüköny már igényesebb növény, jobb talajt kíván, de lehet később is vetni, egészen október közepéig. Vetőmag-szükséglet kat. holdankint 50-60 kg. pannonbüköny és 30-40 kg. buza keveréke. A biborbere szintén a gyengébb talajok értékes pillangós növénye augusztus-szeptemberben vetjük, számolva kat. holdankint 12-16

kg. vetőmagot, vagy pedig keverék vetésben 14-18 kg. biborherét 50—60 kg. őszi rozsol. Előbb elvetjük a rozsol és erre keresztben a bibormagot, de a kétféle magot össze is keverhetjük és így vetjük. Takarmánygyerés céljából érdemesebb a bibori rozssal keverten termesztetni, mert így többet terem. De vetjük tisztán is, főleg magtermesztés céljából. A kényári somkóró a legigénytelenebb pillangós, a legrosszabb talajokon is megéli, csak legyen elegendő mésztartalma. A pillangós takarmányok a csillagfűt kivételével általában mészigényesek. Szeptemberben vetik rozssal, számolva kat. holdankint 16—20 kg. somkóró és 20-30 kg. rozs vetőmagot.

Utaltunk már arra, hogy vannak kisigényű pillangósok, amelyek felkarolásával az állattenyésztést gyengébb talajviszonyok között is kellő fokra fejleszhetjük. Feltétlenül szükséges azonban a talajt gondos munkával minél jobb állapotba hozni. Nagyon gyenge talajoknak legalább annyi istállótrágyát, amennyi legalább a kezdeti fejlődést elősegíti. De minden esetben megkívánják és meghálálják a foszfor és lóbbi nyire a káli műtrágyák használatát, számolva szuperfoszfáttal 150-, 200 kg.-ot, a 40 %-os kálisóból 50 kg.-ot, kat. holdankint.

A pillangós takarmányok a talajt javítják, mélyen járó gyökereik a talajt átszövik, a nyers tápanyagot feltárják és a gyökérmaradványokban az utánuk következő kalászos gabona elegendő kész tápanyagot kap. Hogy a pillangósok mennyire képesek a talajt megjavítani, utalunk Werner vizsgálataira, aki pl. 4 éves baltacim után közepes talajviszonyok mellett 26 cm. mélységig kat. holdankint 58 g gyökérmennyiséget talált, mely kereken 80 kg. nitrogént tartalmazott. A rövidebb életű pillangósok ennyi nitrogént nem gyűjtöttek ugyan, mindazonáltal jelentős tartalommaradvány és ebben kész növény-tápanyagot hagynak vissza.

Biztosabb alapokra fektethetjük a pillangós takarmányok termesztését azzal, ha vetőmagukat is magunk termesztjük, mert vetőmagjuk rendszerint drága s így olcsóbb lesz a takarmánytermesztés az általunk termesztett mag után. Mivel pedig a pillangósok vetőmagja jól értékesíthető, azért eladásra is érdemes termesztetni.

Tóth Lajos
mezőg. kamarai titkár.

PESTI LEVÉL.

Emberek és kutyák

ugyebár, nem egy csoportba tartoznak, márcsak azért sem, mert az emberek a kutyákat külön csoportba sorozzák. Azt pedig, hogy a kutyák az embert az állatvilágban hova osztják, még nem tudjuk. Vegyük e két nagy csoportot. Én a kutyákkal foglalkozom. (Akit nem érdekel, most hagyja abba. Ám, ha olvassa, magára vessen s ne engem szidjon. És nem azért írom, hogy valaki a maga helyét keresse rendszeremben, mert mint mondtam, én csak a kutyákkal foglalkozom s rendszerem is annak rendszere. Az emberé még zürzavaros! Borzasztóan zavaros!) Tehát vegyük a kutyát. Először is két nagy csoportra osztom: kis kutyák és nagy kutyák csoportjára (az utóbbi igen veszélyes egyedekkel büszkélkedik.); vagy egy másféle osztályozás is lehetséges: kabátos és kabát nélküli kutyák csoportjába. Tehát mostmár négy csoportunk van. Keveredés is lehetséges. Pl. kabátos nagykutya és kabátos kis kutya stb.

Vegyük sorjába. Első csoport a kis kutyáké. Nem veszélyes. Olyan azonban, mint a nagy kutya; annyi lába van, annyi füle, farka, szája; csak mindezek kisebb méretűek. Vannak azonban olyanok is, amelyek azt hiszik magukról, hogy nagy kutyák. (Messziről megismered: nagy hang, ennek előzménye a nagy száj, de egészében mégis csoportjának jellemző tulajdonságait viseli, hogy kicsi. Nem veszélyes, ámbátor igen gyakori.) Tehát a kis kutya olyan, mint a nagy, csak egy kicsit kisebb (és akkor is kis kutya, ha szája kisebb túlméretezett, de egyébként csoportja jegyeit viseli) borzos, a feje elől van rendszerint. Nem mindig. Fontos! Mert pl. ha háromszor megfordul, nem tudja az ember hol a feje; egészen addig, míg el nem vakkantja magát. Akkor adhat az ember cukrot is neki, de addig nem, mert ugyebár a szájával harap és addig nem tudod, melyik végén van. (Pl. a farkát akarod megfogni s bekapja a kezéd. Kellemetlen.) Még egy közös tulajdonsága van a nagy kutyával, hogy neki is ugyanannyi lába van. (Ezt is csak gondos vizsgálat állapíthatja meg.) De. Igen, itt van valami. De nem mindig használja. Ezek rendszerint még kabátot is viselnek. Itt kapcsolódik a kabátos kutyák osztálya. A lábát pedig azért nem igen használja, mert nincs arra alkalma. Ezeket, kéremalázattal, viszik. Mégpedig rendszeren hölgy viszi. Gondosan, vigyázva, behajlított jobbán, a szív közelében. Ezek már, mint említettem, rendszerint kabátosok. Már mint a Pinculu, a sanghaili pincsi. A ka-

bát anyagára és fazonjára vonatkozóan nagy zürzavar és rendtelenség uralkodik. Ezek ugyanis a gyermektelen családok kinőtt, régi ruhadarabjait viselik. Ezek a kutyák nagyon kicsik, hiszen mire a 120 kg-os hölgy átalakítgatja, szűkíti, karcsítja a divat szerint két vagy három éven át, egészen kifogástalan — a Pinculun.

Tehát ugyebár abban maradunk, hogy öklömnyiek, akár a göröngy. A meghatározásuk is ez: olyan göröngy, amely kabátot hord, ugat és az ágyon, vagy az ágy alatt él; télen fázik és nyöszörög, nyáron strandol. Épen ezekért télen a paplan alatt, nyáron a függőágyban a gazdája kebelén pihen, néha a fején s olyankor légzési zavarokat okoz.

A nagy kutya az, amelyik nem kicsi. (Ez a második csoport.) Ve-

szélyes. Messziről kerül! A saját lábán jár. Kabátot ritkán hord. Mert minden kabát kicsi neki, vagy hogy úgy mondjam, a kabát mindig kicsi neki.

A Bodri közepűt. Sem kis, sem nagy kutyának nem felel meg. Tehetségtelen. Ezért birkák őrzésére alkalmazzák. A kutyák ellen védekezz. Néhány kapun ki is van írva, hogy vigyázat, harapós kutya. De több helyen nincs kiírva. Ez veszélyesebb. A kis kutya rendszerint meglegszik a nadrággal, a nagy a nyakadat szemeli ki magának. Legbiztosabban egy még nagyobb kutyával védekezhetsz elene.

Végezetül ismétlem, hogy ezen rendszer a kutya nevű állatok rendszere. Az ember nevű helyét még sűrű köd fedi.

(Cs. I.)

Az Orsz. Mezőgazdasági Kamara gyakorlati szakszolgálatának kiadványai

Az Országos Mezőgazdasági Kamara terve, hogy együttműködésben az összes vidéki mezőgazdasági kamarával, idővel gyakorlati szakszolgálatot építsen ki, amely a mezőgazdaság minden ágában rendszeres felvilágosító munkát folytat és gyakorlati irányú kutató munkát szervez az okszerű mezőgazdasági termelés minden égetően fontos szakszolgálatának első osztálya, a talajtani és műtrágyázási osztály, mely a talajerőfenntartásnak összes gyakorlati kérdéseivel foglalkozik, már ez év eleje óta működik. Az ezévi őszi vetési idény előtt

jelentek meg első kiadványai, melyek között különösen egy, az őszi termesztéséről és trágyázásáról szóló munka olyan, melyet a gazdaközönség az őszi vetések előtt különös haszonnal forgathat. Ezeket a kiadványokat minden gazdának ingyen küldi meg most is és a jövőben is az Orsz. Mezőg. Kamara. Aki e kiadványok rendszeres megküldésére igényt tart, küldje be címét a hozzá területileg illetékes mezőgazdasági kamarának, vagy pedig közvetlenül az Orsz. Mezőg. Kamara talajtani osztályának. (Budapest, V., Aulich-u. 3.)

A munkáskérdés és a telepítés

A földmunkások vállalkozó szövetkezeteinek országosszervezője, dr. Steuer György „A munkáskérdés és a telepítés” című írt tanulmányában a mezőgazdasági és földmunkásoknak munkaalkalomhoz való juttathatása érdekében, azoknak földbérleti szövetkezetek útján való letelepítését, illetőleg foglalkoztatását sürgeti. Mezőgazdaságunk külterjes és ezévi mezőgazdasági munkásaink megélhetését biztosítani nem tudja. Az országnak a trianoni

békediktátummal történt megcsonkítása folytán hazánkban 250.000 kereső munkással több van, mint amennyit eltartani képes.

Munkanélküli földmunkásaink foglalkoztatására pedig elegendő közmunkákat végrehajtani nem tudunk.

A legtöbb mezőgazdasági munkáscsaládnak átlagos évi keresete, amire dr. Steuer György a kormányhoz intézett emlékiratában rámutatott, évi 100—150—200 pengő. Aratás-

nál és cséplésnél az átlagos kereset 4 mázsa buza. Egy öttagú családnak évi buzaszükséglete pedig 12 mázsa. 1 és fél millió mázsa buzára volna még szükség a mindennapi kenyér biztosítására. A munkáscsaládnak a mindennapi kenyéren kívül más nélkülözhetetlen szükséglete is van.

Ennél fogva munkásnépünket az anyagi és erkölcsi pusztulástól való megmenntelése végele más alkalmas megoldási mód hiányában a mindennapi kenyér biztosítása érdekében szövetkezeti bérlet útján teremendő munkaalkalomhoz kell juttatni. A földmunkások (kubikusok) annak idején a mezőgazdaságból indultak ki és ma is, hogyha hozzájutnak, a mezőgazdaságban dolgoznak s így a gazdálkodásra való készségüket és képességüket kétségbevonni nem lehet.

A munkanélküli földmunkásoknak megfelelő kiválasztása után földbérlet szövetkezetek útján leendő letelepítését, illetőleg foglalkoztatását dr. Steuer György legsürgősebb kormányzati feladatnak tekinti. A délvidéki német telepítések elé is annak idején a legnagyobb nehézségek gördültek. A Délmagyarország gazdaságát a német lakosság szorgalma, szivóssága és önfeláldozó munkássága mellett, a halhatatlan telepítési apostol, gróf Mercy Claudius hadvezér, a kiváló nemzetgazda, a szigorú és kérielhetetlen telepítési diktátor zseniális, igazságos és áldozatkész munkálkodása alapozta meg. Munkatársai gazdasági és műszaki szakközegek voltak, akik a vízek lecsapolásával, csatornák és utak építésével, a mezőgazdaságban a gabonatermelés mellett, a kereskedelmi és ipari növénytermelés bevezetésével a belterjes gazdálkodást honosították meg, a virágzó ipar és kereskedelem az általános anyagi és kulturális jólét alapjait megvetették.

A magyar telepítési akciónak is egy magyar Mercyre lesz hivatva a magyar népet, különösen a jobb sorsra érdemes munkásnépünket igaz hivatással és elvitathatatlan ráteremtéssel a telepítés útján, telepítési szövetkezetek, földbérleti és munkás földbérlet szövetkezetek létesítésével, az anyagi és erkölcsi pusztulástól megmennteni és Isten segítségével a jobb magyar jövő reményében a boldogulás, az anyagi és erkölcsi jólét utjára vezetni.

A Futura

magtárában korpa, szemes-tengeri és szabolcsi krumpli állandóan kapható.

Orosházi levél

„A rossz, mit az ember életében tesz, rendesen túléli őt; a jó gyakorta sírba száll vele.” — mondotta egy kiváló nagy ember. Milyen jó hogy ennek az ellenkezőjével is találkozunk néha a mai hálátlan, irigy világban is. Amikor ezek a gondolatok felvetődtek a lelkemben, egy szétszórt, csupa tanyarendszerű község kifünő, jókarban lévő műtáján mentem. Ezt az utat pedig, úgy tudom, az egyik jónevű gyomai vállalkozó építette. Hogy melyik? azt én nem írom ide. Tudják, akik tudják. Ez a mű mesterét dicséri. És még valakit... Valakit, aki még pár évvel ezelőtt testi-lelki jóakarója, vezére volt annak a szegény elhagyatott népnek valláskülönbség nélkül. Beszéltem ott emberekkel, akik elmondták, hogy ami itt ebben a községben a köz, a nép érdekében történt, annak megindítója, ki- eszközölője mindig az az áldott emlékü ember volt, aki ha még élne, sokkal másképp állanánk — mondták. Az egyik elmondta, hogy két szegény asszony ment be az üzletébe kenyeret venni. Közben kezdték a pénzüket számolgatni, ami bizony kevés lett ahhoz, hogy a kiválasztott kenyeret megvehessék... Ő történetesen odaért. Kifizette a kiválasztott kenyerek árát helyettük, — akik azután alig találtak szavakat, hogy jószágát megköszönjék... Máskor a gyerekek egész serregétől körülvéve ment valamelyik boltba, ott azután cukorral és egyéb, a gyermekeknek kedves és hasznos tárgyakkal megajándékozva őket, távozott velük... A felnőtteket is minden ügyes bajos dolgukban segítette. Így az egyik, aki valami peres ügyben szegénysége miatt ügyvédet nem

A Köröstarcsai tanyák Máv. állomástól cca 1500 méterre, a Köröstarcsai határban

32 magyar hold primá szántóföld (ebből 5 hold lucerna)

két padozott-szobás, konyha, kamara és két magtárból álló felső tanya-épülettel, egy közös konyhából, közös kamarából, két szobás cselédlakásból, egy 8 lóra külön és 8 ökorra különválasztott alsó épületből, egy 6 tehénnek való istállóból álló, valamint megfelelő ólakkal, színnel, 10 öles görével, jó ivóvízzel ellátott birtok

tehermentesen, szabadkézből eladó.

Érdeklődők szerkesztőségünkben kaphatnak bővebb felvilágosítást.

fogadhatott és noha igaza volt, mégis elmarasztalták, a tárgyalás utáni napra ment nagy baját elpanaszolni és Ő kieszközölte, hogy az igazságtalan ítélet meg lett változtatva.

Az ezekhez hasonló, néhány Pálffy Béla apátplebános életéből való esetek elbeszélésében szinte kifogyhatatlanok ezek a jó emberek. Itt tehát beigazolódtott az a mondás, hogy „Cse-

lekedeteink túlélnek bennünket”. És hogy a jócselekedeteket is feljegyzi és megemlegeti az emberek jobbik és nemesebbik része.

Én szívből kívánom minden embertársamnak, hogy fetteivel állithasson magának kedves és maradandó emléket hozzátartozói és felebarátai lelkében. Aki ezt megnyeri, az nem él hiába.

Fülöp Imre
kiszgazda.

A HELYES LUCERNATERMELÉS

Irta: TOLVALY Z. GÉZA okl. gazda

az „Alföldi Zöldmező Szövetség” központi felügyelője.

Az okszerű lucernatermelés titka 5 tényezőben rejlik:

- 1.) a talaj minőségében és táperében
- 2.) a talaj előkészítésében
- 3.) a vetőmag származásában
- 4.) a vetés helyes és időben való keresztülvételében
- 5.) a lucerna ápolásában.

Vegyük egyenként tárgyalás alá a fenti feltételeket.

1.) **A lucerna megterem minden talajon a futóhomokot és a sziket kivéve.** Kétségtelenül a legjobban diszlik a mélyrétegű, középkötött agyag, vagy vályogtalajon. Igen fontos az al-talaj mély rétegződése és összetétele, mert a lucerna élettartama szoros összefüggésben van a talaj mélységével. Gyökere a neki megfelelő talajrétegben tud csak lefelé haladni, addig terem, míg gyökérzete kavics, vagy homokrétet, vagy talajvizet nem ér.

A lucerna egy és ugyanazon helyen több éven át diszlik, tehát fokövetelmény a talaj jó táperőbe hozása. **Nem ajánlatos azonban a lucerna alá közvetlenül istállótrágyával trágyázni,** mert elgyomosítja a talajt, vagy a trágyával a földbe került gyomok elnyomják a fiatal, zenge lucernát. Hogy talajunk mégis kellő trágyaerőben legyen, trágyázzuk meg alaposan a lucerna előveteményét. Legyen az a szabály: **lucernát mindig jól istállótrágyázott kapás növény után vessünk,** így a lucerna jóerőben lévő gyommentes talajba kerül.

2.) Az istállótrágyázott kapás (tengeri vagy répa) tarlóját a terményok letakarítása után azonnal **buktassuk alá 2-**

3 ujjnyi mélyen és tartsuk a talaj felszínét az őszi mély szántásig állandóan gyommentesen és porhanyóan az esetleges fogasolással. Az azonnali tarlóbuktatással megakadályozzuk a talaj kiszáradását. Ez igen fontos, mert száraz éghajlatunk mellett minden vízcseppre szükségünk van. A tarló buktatás után 3-4 hétre (az időjárástól függően) szántuk meg a talajunkat legalább 25 cm. mélyen u. n. **őszi mély szántással.** Ez elengedhetetlenül fontos feltétele az eredményes lucernatermelésnek. Ezzel talajunkat kitesszük a téli fagy omlasztó hatásának, a levegő kémiai munkájának, utat nyitunk a bő téli csapadék elraktározódásának és a téli fagnak kített állati és növényi kártevők is elpusztulnak.

Kora tavasszal, amint azt a talaj megengedi, kezdjük el a „vetőágy” előkészítését. A vetőágynak, tekintettel a lucernamag apró voltára, **igen finoman eldolgozott, valóságos „kerti föld”-szerűnek kell lennie.** Ezt tárcsázással, fogasolással, talajsímitással és hengerezéssel érhetjük el az adott körülményekhez mérten. Ezen munkálatot még a talaj felszínén lévő rögök kiszáradása előtt, megszikkadása után kell elvégezni. **Tavaszzal ne szántunk,** mert ezzel nagyon kiszáritjuk talajunkat, pedig a fiatal lucernának sok nedvességre van szüksége. **Használjunk fel minden alkalmat és módot, hogy a talaj nedvességét megtarthassuk!**

Igen fontos szerepe jut a lucerna-talaj előkészítésnél a **hengernek.** Közvetlenül a vetés előtt, a műtrágya kiszórás után, hengerezzük meg a táb-

lát úgy, hogy a talaj felülete 2-3 cm. mélyen finom aprószemcsés tömött rétegből álljon. Vigyázzunk azonban, hogy az alsó rétegeket ne tömítsük el, hanem azok lazán maradjanak.

Vetés előtt ajánlatos a talaj bőséges **foszforsavas műtrágyázása,** mert ezzel a lucerna életét 2-3 évvel meghosszabbítjuk. Hazai viszonyok közt erre a célra jelenleg csak a szuperfoszfát műtrágya jöhet számításba és pedig katasztrális holdanként legalább 1 q. mennyiségben. A mészszegény talaj alapos **meszezését** a lucerna igen meghálálja.

3.) Vetésre csak **magyar lucernamagot** használjunk, mert így lucernánk jó szárazság bíró, bőtermő és hosszú életű lész. **Katasztrális holdanként 15 kg. magot** vessünk.

4.) **Vetés előtt,** műtrágya kiszórás és beboronálás után, **hengerezzük meg a talajt** és ebbe vessük el a lucernamagot vetőgéppel gabonaszortárvolságra úgy, hogy a mag felét hosszába, felét pedig keresztbe rá vessük el; ezzel is védekezhetünk a tavaszi szelek szárító hatása ellen.

A lucernamagot mindig tisztán, tehát u. n. védőnövény nélkül vessük, ezzel biztosíthatjuk a lucerna egyenletes, zárt fejlődését.

A vetés után járassunk sepruboronát és utána hengert.

5.) A lucerna ápolása a vetés évében, **összel alapos fogasolásból és a következő években minden kaszálás utáni fogasolásból áll.** Ha a harmadik év őszién mészműtrágyával vagy pétisóval fejtrágyaként (50-60 kg kat. holdanként) megszórjuk a lucernásunkat és azután alaposan megfogasoljuk, élettartamát legalább 2-3 évvel meghosszabbítjuk.

A lucerna növényi és állati kártevői elleni védekezésről egy más alkalommal kívánok ugyanezen a helyen írni, ugyiszintén a lucernamagtermesztésről. Abban a reményben, hogy ezen rövidreszabott utmutatásommal a gyomai és endrődi gazdáknak új és talán eddig elhanyagolt, figyelmen kívül hagyott támpontokat nyújtottam a lucerna termelés eredményessé tételéhez, kívánom, hogy minden haladó, tanulni akaró magyar gazdának a zöldmező eszme szellemének megfelelően az olcsó termelés mellett a jobb jövedelem legyen osztályrésze.

NYILTTÉR*

Nyilatkozat.

Különváltan élő feleségem Tóth Jánosné Bérés Idáért felelősséget nem vállalok és adósságait ki nem fizetem.

Tóth János.

* E rovatban közölteként nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

A FUTURA

magtárában korpa, szemes-tengeri és szabolcsi krumpli állandóan kapható.

Kályhák javítása és samufozása

Neokalor!

HERDY FERENCNÉL
KOSSUTH LAJOS UTCA 36 SZÁM
Neokalor!

HIREK

Személyi hír. Dr. Pálka Pál főszolgabíró szeptember elsején megkezdte 6 hétre terjedő szabadságát. Távollétében Bakos József tb. főszolgabíró helyettesíti.

Kinevezés. Dr. Pálka Pál főszolgabíró dr. Tóth Lóránd Endrődre jegyzőgyakornokká nevezte ki.

Baji József ref. telkésünk utódául Zsadányba Nagy Lajos békéscsabai segédlelkésszé hivták meg egyhangulag Nagy Lajos Gyomán is töltött időt segédlelkésszé minőségben, a hívek és társadalmunk osztatlan megaláztatására.

A Szent István-hét, hozzávetőlegesen becslés szerint, csak a külföldiek részéről mintegy két millió pengő forgalmat hozott.

Orvosi továbbképző előadások Gyulán. A Magyar Országos Orvosszövetség Békésvármegyei fiókjá szeptember 14.-én és 15.-én orvosi továbbképző előadásokat rendez Gyulán az ottani állami kórházban. Előadókként szegedi egyetemi tanárok és az OTI budapesti főorvosai szerepelnek.

Ma este 8 órakor a Gyomai Dalárda serlegavató társasvacsorát tart az Uri-Kaszinóban. A vacsorára eddig is már nagyon sokan jelentkeztek. Akik még nem jelentkeztek, ma délután 2 óráig jelentésük a kaszinó bérletjénél.

A békéscsabai öntözött rét működéséről a sok tanulmányozó mellett egy amerikai mérnök is eljött tanulmányozni.

Szeptember 9-én a Vármegye iparosai nagygyűlést tartanak Szarvason. A Szarvasi Ipartestület félszázados fennállásának jubileuma alkalmával a vármegye iparosai szeptember 9-én nagygyűlést tartanak Szarvason. A hírek szerint a nagygyűlésen az IPOK elnökségén kívül előreláthatólag dr. Fáy István főispán, dr. Márky Barna alispán és a vármegye országgyűlési képviselői is jelen lesznek.

Gyulán egyik városi képviselő azt indítványozta, adják el a város földjeit és fizessék ki a város adósságait. Az indítványt leszavazták.

OTI tartozásért 48.000-nél több munkaadót hajtottak végre.

A békéscsabai Rudolf-reál-gimnázium internátus létesítésével foglalkozik.

Országos vásárok. Szeptember 14.-én Cibakházán 25.-én Kunhegyesen országos állat- és kirakodó vásárt tartanak.

Hajduszentmihályon a fürdőzés halála miatt egy szivbajos ceglédi városi tüzoltó, aki nem vizsgálta meg előzően magát orvossal, lakásán szivszélhűtésben meghalt. Szivbajosok csak orvosi engedéllyel fürdőjenek.

A gyulai Földmunkások Választó Szövetsége szeptember elsején ünnepelte fennállásának 10 éves évfordulóját.

Repülőnap lesz holnap vasárnap Békéscsabán, ahol 5 pengőért körülrepülhet a város, aki idejében jelenkodik.

Legelőszemle volt szeptember 5.-én Békéscsabán, amelyen dr. Piukovich József zöldmezőszövetségi alelnök is részt vett. A csabai gazdák gróf Wenckheim József makkosháti uradalmából 545 k. holdat meg akarnak venni legelőnek.

Az Arad-Békési ev. egyházmegye szeptember 5.-én tartotta Békéscsabán rendes közgyűlését, melyen a felügyelői és főesperesi beszámolókból az új-pogányság veszedelmeire mutattak rá.

A mezőtúri ipartestület szeptember 22.-én ünnepli 50 éves jubileumát.

A Vármegyei Gazdasági Egyesület megszervezi a megyei meteorológiai szolgálatot. A Vármegyei Gazdasági Egyesület engedélyt kért az alispántól a megyei meteorológiai szolgálat megszervezésére oly módon, hogy a vármegye községeinek előjárósága az illető község előjárására vonatkozó észlelet (csapadék, hőmérséklet, szélirány) a Vármegyei Gazdasági Egyesülethez naponként beküldendő, az pedig az adatokat feldolgozva, a hírlapoknak és az érdeklődő magánszemélyeknek rendelkezésére bocsátaná. Szükség esetén ezekkel az adatokkal érvelhetne a vármegye az illetékes lényezők előtt a mezőgazdaságra vonatkozó rendelkezések alkalmazásánál, hogy az a helyi időjárás okozta helyzet figyelembevételével történjék.

Olajat találtak egy Csongrád tanyán kutban. Pintér János Csongrád tanyai lakos bejelentette a csongrádi múzeum igazgatójának, hogy tanyáján kút-

jának vize olajos. A múzeum igazgatója kiszállt a helyszínre, megvizsgálta a kút vizét és úgy találta, hogy az nagyobb mennyiségű olajat tartalmaz. Csongrád polgármestere szakembereket kért Budapestről, hogy azok tüzetesebben vizsgálják meg a kútat. Amennyiben a szakemberek azt állapítják meg, hogy a kút alatt olajforrások vannak, a tanya környékén hamarosan megindul az olajutáni kutatás.

A halhatatlan emberi test. Carrell Nobel díjas tudós csodálatos kísérleteket folytat, amelyeknek célja az emberi test egyes részeinek halhatatlanná tétele. A híres tudós kísérletei eredménnyel járnak. Erőből a példátlanul nagy fontosságú felfedezésről rendkívül érdekes cikkben számol be Tolnai Világlapja száma. A legkiválóbb magyar írók novellái mellett számtalan különös cikk, folytatásos regényt és közel száz képet talál az olvasó a Tolnai Világlapjában. Egy szám ára 20 fillér.

Egy színész nő szerelmének kulisszatitkai. Egy híres magyar színész nő szerelmének, életének és házasságának kulisszatitkairól közöl pompás cikket a Délibáb új száma. A különös színházi képeslap 100 oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Remek rádióműsorokat, slágerszövegeket, egyfelvonásos szindarabot, színházi riportokat, beszámolókat, pletykákat, rendkívül érdekes filmroportot és több mint száz képet közöl. A Délibáb egy száma 20 fillér.

Anyakönyvi hírek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveibe augusztus 29.-től szeptember 5.-ig a következő bejegyzések történtek:

Születtek:

Sipos Lajosné Bereczki Rebekának leánya, Róza, ref., Vaszkó Istvánné Várkonyi Annának fia, István Lajos, rk., Szalmári Lászlóné Nyitrai Juliannának leánya Julianna, ref., B. Kovács Jánosné Kruchió Sárának leánya Erzsébet, ref.

Házasságot kötöttek:

Kiss Gergely és Laczkó Rozália, Csomós Ferenc és Keresztesi Veronika.

Meghaltak:

Özv. Luka Jánosné Molnár Sára, 77 éves, ref., özv. Arany Mihályné Bartha Julianna 82 éves, ref., Kovács István 22 hónapos, ref., özv. Mészáros Imréné Csikós Eszter 52 éves, ref., Molnár Erzsébet 25 hónapos, ref.

Az ondolálás nagy bűn. Még szerencse, hogy nem nálunk, hanem Kinában rendeletet hoztak, amely szerint súlyosan megbüntetik minden kínai nőt, aki kiondoláltatja a haját. Minden divatérdekesről és újdonságról pompás képekben és cikkekben számol be a Párisi Divat, a legnépszerűbb magyar divatlap. Minden számában közel száz párisi toalett és kézimunka eredeti rajzát közli. Remek rovatai, cikkei a háziasszonyoknak és divathölgyeknek nélkülözhetetlenek. A gazdag tartalmu Párisi Divat új száma 60 fillér.

Mikor lehet a gazdaadó veszélyeztetett védettséget megtartani?

A hivatalos lap szeptember 3-i, keddi számban megjelent a kormány a gazdatartozásokra vonatkozó rendelkezésekben megállapított egyes határidők meghosszabbítása tárgyában kibocsátott 8300-1935. M. E. számú rendelete. Lényege a következő:

1. Olyan esetben, amelyben a bíróság a védettség törlesztésének elrendelését a gazdaadósnak az 1934. évi rendkívüli súlyos aszálykára miatt felfüggesztette, a felfüggesztés határa 1935 október 31-ig meghosszabbodik, hacsak a törlesztés elrendelésének tárgyában hozott határozat jogerőre nem emelkedett. A felfüggesztés kedvezményét tehát a felfolyamodási eljárás során is el lehet érni.

2. Ha a gazdaadós hiteltérdeklően kimutatja, hogy a védettséggel kapcsolatos fizetéseknek egyelőre azért nem tudott eleget tenni, mert az 1935. évi termésében fagy, jégverés, szárazság vagy más hasonló természeti csapás rendkívüli súlyos károsodást okozott, a bíróság a védett birtok feljegyzésének törlése iránti eljárásban az érdemleges határozathozatalt ugyancsak 1935 október 31-ig felfüggesztheti.

3. A gazdaadós bizonyos nélkülözhetetlen ingóságai, valamint az olyan ingatlan tekintetében, amelynek védettséget az előirt fizetések elmulasztása okából felfüggesztették, a bíróság az árverés hatánapjának kitézését az előirt előfeltételek fennforgása esetén az adós kérelmére 1935 október 31-ig függőben tartja. Ez a rendelkezés áll arra az esetre is, ha a bíróság az adós részére már korábban engedélyezett ilyen, a védettséggel kapcsolatos szolgáltatások pótlásától és teljesítésétől függő árverési halasztást.

A FUTURA

magtárában korpa, szemes-tengeri és szabolcsi krumpli állandóan kapható.

Állandó áramszolgáltatás lesz alakitassa át készülékét hálózatira Lach és Vargával.

SPORT

GyTK—KTE 1:0 (1:0)

Kondoros. Bíró: Löwy.

GyTK a következő felállásban szerepelt: Papp—Halvani, Rozsnyai—Kertész, Bartik A., Tandi—Lakatos, Rau, Bartik J., Vatai A., Bartha István.

Erős, durva mérkőzést vívott a GyTK első bajnoki meccsén melyet az I-ső féldő körülbelül 10—12 percében Bartha I. szabadrugásából eredő góllal meg is nyert. Magáról a mérkőzésről semmi jót nem írhatunk. A GyTK mutatott iskolázottabb játékot, amit a KTE, csak határtalan durvasággal bírt úgy-ahogy ellensúlyozni. És ennek is köszönhető a KTE hogy nagyobb gólarányú vereséget nem szenvedett. A KTE durvasága a II-ik féldőben robbant ki teljesen, amikor is Tóth, a KTE csapatkapitánya, szándékosan úgy térdre rugta Bartik A., hogy rögtön összeesett és jobb hélig tartó sérülést szenvedett. A bíró erre kiállította Tóthot, mire ez több játékos társával a bíróra rohant és azt meg is ütötte. A bíró annyira meg volt félemlítve, hogy csak a GyTK intéző közbelépésére, illetve figyelmeztetésére fujta le a mérkőzést. A GyTK minden játékosáról csak jól írhatunk fegyelmezett magatartásukról.

—dán.

Turul II. — GYSC: 2-2 (2-1)

II. o. bajnoki, bíró: dr. Magyar.

Réglátott, nagy küzdőképességről tett bizonyosságot a GySC szezonnyitó bajnoki mérkőzésén. A csapat játékán már is meglátszik az új tréner munkája, kinek működésétől sokat várunk. A GySC minden részében különb játékot produkált a Turulnál, amely csak bravúrosan és nagy szerencsével védő kapusának, valamint a kiállóan játszó békésszentandrási bekknek, Bencsiknek köszönhető, hogy az egyik bajnoki pontot megmenyhette. Rajtuk kívül még a center és a balszélső játéka letszett. GySC-ből a közvetlen védelem az első féldőben az erősen lüzó napitól zavarlatva nagyon gyengén funkcionált, minék 2 pont gól lett az eredménye. Hátsorban Mailak minden dicséretet megérdemel, de Németh hamar kifáradt, Fried a szokott jó volt. A csatársor jobb oldala derekasan küzdött, de a baloldalon — mig Nagy Béla játszott szél-sől — minden akció elakadt.

Kiss kiföréseit csak egyszer kísérelte szerencsére egy remekbe-szabott gól alakjában. Györy külön technikai tudással pótolta lassuságát.

GySC erős nap ellen kezd 3. p. balszélső ártatlannak látszó beadását a bekkék elkönyvel-működik s a jobbösszekötő belövi (1-0). GySC erősen lámad, de 18. percben mégis a Turul rugja az újabb góllal. Ismét a balszélső ad be és Kiss kapus meg sem kísérelti védeni a center könnyű lövéséit (2-0) GySC szünet nélkül ostromol. 34. p. kórner közben Zöldet faultolják s a 11-esi Fried az alsó sarokba lövi (2-1). Második féldőben nyomasztóvá válik a GySC főlénye, de Wéber kapus remekül véd. Fried játszik balösszekötőt és külön passzából 34. percben Kiss felső sarkos góllal kiegyenlít (2-2). Meccs végéig óriási balszerencsével lámad a GySC. Magyar dr. külön hozzáértései és teljes megelégedésre vezette le a meccset.

SPORTHIREK

Vasárnap lesz a gyomai fiókderbi, ETK—GYTK mérkőzés. Az előrelátható eredmény: döntetlen. A GySC Mezőturra megy a Szövogyárhoz. A GySC — ha a szokott formáját kijátsza, — úgy otthonában is lefogja győzni nagyhirű ellenfelét.

Itélt az egyesbíró a múlt vasárnapi GyTK—KTE meccs botrányozói felett Tóth 4 évet, Muha (Magyar) pedig 1 évet kapott.

Bartik József GySC játékos fegyelmi büntetésének hátralévő részét az Alsözvettség elengedte s ha ügye vasárnapig végleges elintézési nyer, úgy a Szövogyár ellen már játszani fog.

Györy a GySC fiatal játékosa beiratkozik a csabai felsőkereskedelmi iskolába s így a KISOK kötelékébe fog tartozni.

Szardán ejtette meg a csabai egyes bíró a II. oszt. szept. 22-i fordulójának sorsolását, melyben már Vészlő és Turkeve is helyet kapott: Szept. 22: BISE—GYSC, VSE—MÁV II., GyTK—TAC., KTE—TÖREKVÉS.

Szept 8.-i mérkőzések: Kondoroson: KTE—MÁV II. Békésen: BISE—MTK, Szarvason: TURUL II. — TÖREKVÉS.

ETK—Körösladányi AC 2-0. A Szövogyár kérelme folytán a bajnoki mérkőzés elmaradt s így az ETK tréningmérkőzést játszott.

Rózsák, Fenyők, Díszfák, Díszcserjék, Gyümölcsfák, Bogyós-gyümölcsűek, Gyümölcs-vadcsmeték, Szegély- és futónövények, Gyökeres és sima szőlővesszők, Lomb és tűlevelűek magcsmetéi. **KOLAUCH** faiskola Szeged. Árjegyzék ingyen.

A gyomai kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.
2960/935. tk. szám.

Árverési

hirdetmény-kivonat.

Endrőd Gyomai Takptár Rt. végrehajthatónak Hajducsi Ida végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság végrehajtási árverést 1070. ar. P. tőkekövetelés és járuléka behajtása végett a gyomai kir. járásbírósa területén levő, Gyoma községben fekvő, s a gyomai 389. sz. betétben A I 1-2. sorsz. 1016. 1017. hrsz. a. 146 és 182. öi területű végrehajtást szenvedett nevén álló Beltelkes lakház, udvar és kertre 2000. P. kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1935. évi október hó 1. napján dél. e. 9 órakor a telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverés alá kerülő ingatlant a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §.-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnek letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881: LX. t.-c. 147., 150., 170. §§. 1908: LX.: t.-c. 21. §.).

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígérést tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni (1908: XL. 25. §.).

Gyoma, 1935 évi június hó 12. napján.

Dr. Molnár Kálmán sk. kir. jb.

A kiadmány hitelűl:

Ugor kezelő.

NEM OLCSÓBB MÁR

A B O R O M

mint a szódavíz,

DE NEM IS SZÓDAVIZI

36 fillér

egy liter kadarka vagy fehér fejtett ujbór Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétellel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés italok, tiszta, tökéletes zamatuak és nem savanyuak.

Cim: **Székely Ferenc**

Soltvadkert, Pestmegye.

Publikáció

Iskolába menő fiuknak diák sapka 70 és 80 fillér, csakis ifj. **Alt Vince** kalaposnál Endrődön az Ipartestülettel szemben.

Krució Mihálynak a vidőlaposon 5 hold földje épületekkel-eladó. Ugyanott főrek kapható.

Friss húsok, világhírű csabai-kolbász a legfinomabb hideg felvágottak, finom paprikás és füstölt csemege szalonna és mindenféle hentes csemege áruk állandóan a legolcsóbb napi áron kaphatók. ifj. Wallner József mészáros és hentesnél Horthy Miklós ut 15 (Kovács-féle ház).

Ócska kalapból ujat. Csináltassa meg használt kalapját, tisztítás, festés, vasalás, formázás valamint szallagozás által valóságos új kalapja lesz. Új férfi, fiu kalapok és sapkák igen olcsó árban kaphatók Góth József tüzletében Gyomán gróf Tisza István u. 51. Ipartestület mellett.

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy **kelmefestő és vegytisztító** üzemet létesítettem. Gallér tisztítás tükörfényesre drb.-ként 10 fill. Kérem a közönség szives pártfogását. Molnár Géza, gróf Tisza István ut 51. Góth kalapos házában az Ipartestület mellett.

Keverékes búzáját legtokéletesebben a **Selektor** vetőmagtisztítógép tisztítja meg. Kollmann József Horthy Miklós úti házában dolgozik. Nagyobb mennyiségekhez a helyszíntre kihúzatható.

Vetőmag tisztítás Iványi Aladár és István vasut melletti magtáránál megkezdődött. Bármikor azonnal lehet vetőmagot tisztítani.

Gyűződjön meg, hogy divatkalapot, sapkát legolcsóbban kaphat ifj. **Alt Vince** kalaposnál Endrődön, az Ipartestülettel szemben. Kalapfestést, javítást szakszerűen készít jutányos áron.

Mindenféle női férfi és gyermekcipők legelőnyösebb beszerzési forrása **Mészáros Lajos** cipőüzletében Horthy Miklós u. 2.

Kerekes Károlynál a zamatos, jó bor literje 64 fillér.

Kovács Lajos főpostamesternek elköltözés miatt házi butorai, különösen szép ebédője van eladó. A Sirtóban 20 hold földje haszonbérbe kiadó.

Egy fél fertály föld és egy lakóház eladó. Értekezni lehet Petőfi ut 41.

Horthy Miklós ut 43 sz. alatt egy vasgerenda olcsón eladó.

Egy 16-os kaliberű kétsövű, kaskasos, Lankaster vadászfegyver olcsón eladó. Megtekinthető a szerkesztőségben

Horthy Miklós ut 89 sz. ház nagy kerttel azonnalra kiadó. Érdeklődni lehet Kiss Bálint u. 25. Schwarcz Ferencnél.

Béres Dániel örökösének 17 kth tanya földje örök áron, szabadkézből eladó, bővebbet G. Nagy Lászlónál lehet meg tudni.

A **gyomai Róm. Kath. templom** melletti Domokos-féle üzlethelyiség f. év november hó 1-től három évre haszonbérbe kiadó. Nyilvános szóbeli árverés szeptember hó 8.-án d. u. 4 órakor a plébánia hivatalban lesz megtartva.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:

WAGNER MÁRTON.

Hungária könyvnyomdavidallalat, Gyoma
Felelős ügyvezető: Teket Sándor.